

CONVIVÈNCIA I MEDIACIÓ AL NOSTRE INSTITUT

MARIOLA MIRÓ SÁNCHEZ

**Professora d'Història i Coordinadora
d'ESO a l'IES Pare Vitària**

El primer aprenentatge de la mediació és entendre el conflicte com una oportunitat per aprendre, i aquest és el gran repte que tenim en les nostres vides, on sempre hi haurà conflictes en els que posar consciència per saber com resoldre'ls.

Amb aquesta inquietud d'entendre el món i la idea de millorar la convivència del centre, vam tindre la sort de comptar amb algú que ens va guiar en aquest procés, el nostre orientador Arturo, que ens deia: "primer serem uns pocs, i poc a poc anirà sumant-se la gent". Així, als nostres inicis van començar amb un grup de treball de sis docents al **curs 2012-2013**: Carmen Cortés, Merce Mayor, Anna Pascual, Pilar Ferre, Mariola Miró i Arturo Morales. Volíem fer realitat la creació d'un Equip de Convivència i Mediació (ECiM) en el qual el protagonista fora l'alumnat, i així vam iniciar la primera recerca de col·laboradors amb aquests missatges dirigits a tota la comunitat educativa —docents, famílies i alumnat—:

Què és la mediació?

Les relacions en el centre a vegades es compliquen i no és fàcil "passar" d'elles ni solucionar-les. La mediació és una alternativa pacífica per a resoldre disputes i conflictes. Les persones implicades en el conflicte es reuneixen amb el mediador, una persona neutral, per a parlar del seu enfrontament i buscar una eixida, arribant a un acord d'una forma conjunta.

Per què la mediació?

- Perquè és un mètode per resoldre conflictes fonamentat en la cooperació i no en la competició.

- Perquè té com objectiu que isquen guanyant totes les persones implicades en el conflicte.

- Perquè està basada en l'honestedat i la sinceritat.

VOLEU SER MEDIADORS?

*Esperem us entusiasme aquest projecte i que entre tots **aprenuem a conviure millor.***

I així iniciàrem la primera formació d'alumnat, amb quatre sessions cadascuna de tres hores, creant-se el primer grup mediador compost per alumnes de 12 a 17 anys, el qual va ser molt enriquidor al trencar el principi d'escola cronològica, ja

València, X Encontre Mediadors a l'IES Benlliure en 2013

que es van entendre entre ells en un equip de diferents grups, edats i sexe, al qual van aportar les seues experiències i visions d'entendre el món.

La cooperació amb el professorat va ser molt satisfactòria, però quedava el repte per al següent curs, ja que volíem aconseguir una major implicació del professorat i les tutories, a banda d'iniciar les mediacions en la pràctica.

El **curs 2013-2014** vam continuar amb la formació, i aconseguíem que aquest projecte fora una realitat en l'Institut:

-Vam elaborar material intern per dur endavant les mediacions.

-El nostre alumnat de l'ECiM va fer difusió a les tutories i vam preparar un tríptic explicatiu de la mediació.

-Participàrem en l'encontre de mediadors de l'IES Benlliure a València.

-Fins i tot ens atrevírem a fer un vídeo explicatiu de com resolem els conflictes a l'IES Pare Vitària.

El **curs 2014-2015** vam voler ser no sols un model d'intervenció amb la mediació, sinó crear una bona convivència, així que elaboràrem un protocol d'actuació amb vinculació al pla de convivència. La nostra prioritat continuava sent l'alumnat, per això vam iniciar el curs donant la benvinguda a l'alumnat nouvingut en 1r ESO per part del nostre alumnat mediador, i vam tornar a planificar més formacions.

En el **curs 2015-16** a l'equip de professorat se sumarien Angeles Serrano i Maria Soro, que ens van donar noves visions i creativitat. Aquest curs l'objectiu era arribar a tindre una major coordinació i difusió de l'ECiM, com un tema transversal que es tractara a l'Institut:

-Vam vincular algunes sessions d'Educació per a la ciutadania per explicar la mediació.

-Recalcàrem la importància de la coordinació i la reunió de les tutories per detectar situacions conflictives que pogueren resoldre's per la mediació.

-Proposàrem dinàmiques a les tutories per millorar les habilitats socials.

-Vam iniciar una nova formació d'alumnat, enriquint l'experiència amb la participació d'alumnat i professorat de les Carmelites, i vam culminar aquesta en la nostra primera acampada de convivència.

En el **curs 2016-17** ja tenim la figura del Coordinador d'Igualtat i Convivència, i formem un equip amb un horari definit per reunir-se, la qual cosa millora molt la nostra tasca d'observació i acompanyament a la convivència del centre. Aquest any ens dediquem a veure exemples d'altres instituts en temes de convivència —IES Puçol i IES Foia d'Elx—, que ens donen noves fermentes per posar en pràctica.

"Estic aci", curs 2017-2018

Aquestes les aplicàrem al **curs 2017-18**:

-**"Estic Aci"**: tutories conjuntes de l'alumnat de 1r ESO i 3r ESO, amb l'objectiu de reduir casos d'assetjament. Comptàrem amb la gran ajuda de la nostra orientadora Zaida Agulló, que elaboraria les activitats del programa.

-**Tutories individualitzades** voluntàries de professors cap a alumnes amb unes majors necessitats socioafectives.

-També formaríem un grup nou d'alumnat i s'incorporaria Lluís Vidal com a Cap d'Estudis, per fer seguiment de les reunions. Creiem que aquest va ser un gran pas, perquè l'Equip millorava la coordinació amb direcció, i des d'aquest moment l'enténim de participar conjuntament.

El curs **2018-2019** continuem amb el nostre projecte i ampliem les nostres tasques a les dinàmiques de l'Institut i al Pla d'Acció Tutorial:

-Observar i coordinar les mediacions.

-Millorar la convivència del centre amb dinàmiques o nous plantejaments: música als espais, patis inclusius...

-Coordinar les activitats a les tutories del programa "Estic Aci".

-Proposar alumnat per a les tutories individualitzades.

-Col·laborar en el projecte "Palabras Habitadas".

Aquest any també tenim una nova incorporació al professorat, Herminia Blanquer, que ens ajuda amb noves visions més igualitàries i transformadores de la societat. Externament treballarem amb Miguel Valdivieso —<http://soyvaldivieso.blogspot.com/>—, que ens ajudarà amb la formació i en fer entendre que la mediació escolar no és sols una estratègia de resolució de conflictes, sinó que comporta una sèrie de valors i procediments que eduquen en **CULTURA DE PAU**. Per tant, aquesta tasca ajuda a promoure vies d'enténim, cooperar entre les persones i, en conseqüència, millorar el centre educatiu i el món que ens envolta.

Però el gran repte per a eixe curs fou iniciar un nou projecte d'innovació educativa que fomentara, inicialment, els patis inclusius, amb el títol **RECONNECTA'T**. Consistia en oferir uns tallers de pati, organitzats per professorat voluntari, que pretenien donar cabuda a diverses alternatives lúdiques, artístiques, científiques i

Equip de Convivència i Mediació

esportives, alhora que es descentralitzava el temps d'esbarjo dels esports de pilota, focus de molts conflictes de convivència al centre.

Al mateix temps, ens vam plantejar que calia connectar totes les tasques transversals que féiem al centre i relacionar-les també amb la consciència ambiental, així que relacionàrem projectes com "Reverdir", "Desplastifica't", "Paraules habitades", "Patis inclusius" i "Observatori de qualitat ambiental", al temps que preteníem sensibilitzar sobre la necessitat d'adoptar i potenciar hàbits sostenibles, positius i saludables realitzant canvis en el nostre estil de vida.

Per fomentar eixos hàbits, en la cafeteria del nostre centre es va començar a donar protagonisme a la fruita de temporada. També hi havia la possibilitat de beure batuts i suc natural de fruita fresca realitzats al moment, evitant així el consum de suc processats, excessivament edulcorats i sense vitamines. Paulatinament, les llepolies i altres productes poc saludables o sostenibles deixarien de proveir-se al nostre centre.

Per altre costat, l'orientadora Laura, que va estar els últims mesos al nostre centre, ens va parlar del cercles restauratius i vam intentar fer algun amb les nostres errades i aprenentatges, així que va ser un any molt motivador i que veia canvis palpables a la dinàmica del dia a dia del centre. Finalment, vam tindre l'oportunitat de fer un tancament amb una convivència en companyia de Miguel Valdivieso.

Al curs **2019-20** l'objectiu va ser formar-nos en **pràctiques restauratives** i la comunicació no violenta. Aquest canvi era un nou pas més en la convivència, perquè no es tractava sols d'intervindre una volta esclatat el conflicte, sinó que podí-

em tindre altre model de comunicació en el que tots érem responsables d'ell. Amb aquesta intenció, férem formació de centre ofertada a tot el professorat amb l'ajuda d'Isabel Leal —mediadora i presidenta de FEPAMED, Federació de Asociaciones para la Mediación de la Comunidad Valenciana—.

A nivell de ciutat veiem com també hi ha projectes que es van fent realitat a través de l'Ajuntament, com les Jornades de mediació a Alcoi, amb l'intent de posar en comú la formació i propostes dels centres que portem endavant Equips de Convivència i Mediació.

Per altra banda, junt amb el nostre orientador Víctor i amb el programa "Estic Ací", tenim l'oportunitat de col·laborar amb el **CIP FP de Batoi** i el professorat del Cicle Superior d'Animació Sociocultural i Turística. La col·laboració consisteix en què l'alumnat del cicle prepara i fa dinàmiques al nostre alumnat de 1r i 3r ESO, activitat molt motivadora per als dos centres, els quals ens enriqueix uns per poder posar en pràctica les seues dinàmiques i nosaltres per comptar amb la seua tasca i dinamització. Aquesta col·laboració va estar a punt d'anar més enllà, quan una alumna del Cicle anava a fer les pràctiques amb nosaltres per col·laborar en el projecte de patis inclusius i la formació de nou alumnat, però es va veure truncada pel confinament de març.

Al **curs 2020-21**, degut a les restriccions en els contactes personals, no hem pogut dur endavant projectes com el programa "Estic Ací", però ens hem reinventat per continuar la nostra tasca. Així, continuem amb l'acompanyament al nostre alumnat:

- Equip de Convivència i Mediació, que continua amb les mediacions i proporciona un espai tranquil per resoldre els problemes entre el propi alumnat.

- Tutories Individualitzades.

- Projecte de patis inclusius en el que, junt als tallers organitzats pel professorat, hem incorporat la dinamització d'un pati amb l'ajuda d'**Empatia Socioeducativa**.

Finalment, des de l'Equip de Convivència i Mediació creiem que és possible un món millor on entendre'ns i veure els conflictes de la vida com oportunitats per a créixer. Moltes gràcies a tota la comunitat educativa per creure en el nostre projecte.

Professorat de l'Equip de Convivència i Mediació

Alumnat format en el curs 2013-14 i part de l'ECiM fins a 2016	Pau Coloma Seguí Adrián Sánchez Terol Pablo Verdú Solbes Lorena Sellés Talaván Abril Salas Matarredona Laura Rianza Peidró Carla Bensalah Inés Vicens Asensio Hur García Faus Carmen Martínez Pérez Valerie Ruiz Ruiz
Alumnat format en el 2015-16 i part de l'ECiM fins a 2019	Iñaki Peris Soler Judith Sanchis Serrano Rosella Nadal Navarro Cristina Alonso Miró Mauro Pastor Anduix Raquel Monllor Parres Carmen Tormo Barrachina María Alexandra Moreno Flores Carmen Sánchez Sánchez
Alumnat mediador incorporat en 2018-19 i 2019-20	Manuel Guerrero, Candela Canalejas, Júlia Mateo, Alexandra Sánchez, Coral Simón, Júlia Cuervo, Rocío Candela, Núria Jiménez, Eva Alabart, Nadia Anaya, Andrea Navarro, Natasha Corona, Maria Bonea-Chivaran, Ainhoa Piqueras, Sofia Olascoaga, Leyre Ortiz, Alejandro Rubio, Hugo Sala, Aurora Cortés, Fátima Leo, Aitana Benavent, Nerea Espí, Pau Vicent, Zoe Climent, Adriana Verdú, Alex Monllor, Luna Cortell, Claudia Nebot, Atenea López, Sergio Rodríguez, Maria Sancha, Miriam Sánchez, Ariadna Vilaplana, Marta Castelló, Sarai Gisbert, Aina Seguí, Palmira Abad, Sheila Cuadrado, Andrea Gil, Altea Pla, Víctor Gómez, Moraima Cabrera, Lea Giner, Aina García, Pedro Melenchón, Paula García, Maya Torregrosa, Alba Cortell, Alexandra Martínez, Pablo Picó, Alba Jordá, Marta Galiano, Maria Aracil, Neus Sanjuán, Joana Deltell, Dani Carmona, Vanessa Bañuls
Noves incorporacions per al 2020-21	Abril Torró i María Regina